

ἐξήγησε τὴν παραχώρησιν ἐνὸς κελλίου. Ἐκεῖ δὲ, μόνος μετὰ τοῦ Ρούβενς, ἀφου ἐλησμονήθη ἐν βραχεὶ τινι ὕπνῳ, ἀρπάσας τὴν χεῖρα τοῦ νεανίου, τὴν ἔβαλεν ἐπὶ τοῦ φλογεροῦ αὐτοῦ μετώπου.

— Ψαυεὶς ἐδῶ τὰ στίγματα τοῦ ἀκανθώδους στεφάνου, υἱὲ τοῦ Ρούβενς; κατηραμένη ἡ δόξα!.. ἂν ἀρὰ τις δύναται νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ χεῖλη ἀποθνήσκοντος. Ὡ! φίλε μου, διατι, δὲν ἐγεννήθην εἰς τὴν στέγην ἐνὸς τεχνίτου! διατι, ἐν τῇ παραφροσύνῃ μου, ἐπίστευσα ὅτι ἤμην ἴσος ἡγεμόνος, διότι, καθ' ἃ ἔλεγον, ἤμην ὁ μεγαλειότερος ποιητῆς τοῦ αἰῶνος... Ἀλλὰ μακράν μου αἱ ἀπίστοι σκέψεις, δὲν θέλω πλέον ἢ περὶ τῆς ψυχῆς μου νὰ σκέπτομαι! Ρούβενς, καθάιρεσον τοῦ λαιμοῦ τὴν ἀργυρᾶν εἰκόνα τῆς Παναγίας, ἣν ἐχάρισα εἰς τὸν πατέρα σου! θέλεις τὴν λάβει ἀπὸ τὰς παγωμένας μου χεῖρας, ὅταν τὰ χεῖλη ἐκχύσωσι τὸν ὕψατον στεναγμὸν μου.

Καὶ ὁ Ρούβενς, ὑπήκουσε μετὰ προθυμίας· ὁ δὲ Τάσσος, λαβὼν τὴν εἰκόνα, τὴν ἠσπάσθη μετὰ κατανύξεως,

— Τώρα, εἶπε, πρέπει νὰ ἐκτελέσῃς καὶ ἄλλην τελευταίαν μου θέλησιν· λάβε τὸ μικρὸν τοῦτο κιβώτιον καὶ καῦσον τὰ περιεχόμενα χαρτῖα· εἶναι δοκίμια ποιήσεως ἀναξίας, σχεδιασθέντα ἐν τῇ κτηνώδῃ εἰρκτῇ μου, ὅτε δὲν ἤμην ἐντελῶς ἐχέφρων, ὡς ἔλεγον οἱ δῆμοί μου.

Καὶ ὁ Ρούβενς, ἠτένισε πρὸς τὸν Τάσσον μετὰ δισταγμοῦ.

— Ἐὰν, ἀποθνήσκων, ἄφινες εἰκόνα τινὰ, ἀναξίαν τῆς φήμης σου, δὲν θὰ παρήγγελλες τῷ υἱῷ σου ἢ τῷ ἀδελφῷ νὰ τὴν καύσωσι; ἠρώτησε τὸν Ρούβενς ὁ Τάσσος.

Ὁ δὲ ζωγράφος ἀποβαλὼν ἤδη τὸν δισταγμὸν του, ἔλαβε τὰ χαρτῖα, καὶ τὰ ἔρριψεν εἰς τὸ πῦρ, καὶ ὁ Τάσσος ὅστις εἶδε μετ' ἀταραξίας τὰ ἔργα του ἀποτεφρούμενα, ἤρχισε νὰ προσεύχεται κρατῶν τὸ ἀργυροῦν ἐγκόλπιον τῆς Παναγίας διὰ χειρῶν ταρασσομένου ὑπὸ τῆς φρικιάσεως τοῦ θανάτου. Καὶ ἐξέλιπε μετὰ μικρὸν ἢ φωνῆ του, οὐδεμίαν λέξιν τοῦ ἠκούσθη πλέον. καὶ ἔμεινε καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐν γλυκεῖᾳ μελέτῃ ἀφρημένος. Τὴν δὲ ἐπιούσαν καὶ τὴν μετ' αὐτὴν ἡμέραν, ὀλίγας μόνον ἀπέτεινε λέξεις εἰς τὸν νεανίαν σύντροφον, ὅστις οὔτε στιγμὴν τὸν ἐγκατέλιπε, μῆτε ὕπνου γευθεῖς, μῆτε ἄλλης τινὸς ἀναπαύσεως. Καὶ παρίστατο ὡσεὶ μήτηρ προσεκτικῇ, ἐκλίνετο εἰς τὸ προσκέφαλον, ὡσάκις ἤκουε τὸν ἐλάχιστον στεναγμὸν, καὶ ἔφερον εἰς τὰ χεῖλη τοῦ ποιητοῦ εὐεργετικὸν φάρμακον ἵνα καταπραύνη τὸν πυρετὸν, ἢ κρατῶν τὴν καταβεβλημένην κεφαλὴν τοῦ πάσχοντος, ἔπασχε νὰ ἀκούσῃ καὶ τὰς ἐλαχίστας τῆς παραφορᾶς λέξεις, αἵτινες ἐμαρτύρουν τὸ μῖσος καὶ τὴν ἀπόγνωσίν του, πρὸς δὲ καὶ τὰ φοβερὰ παθήματα καὶ τὴν δόξαν τοῦ μεγάλου ἀνθρώπου!

Ἀλλὰ τὴν τετάρτην ἡμέραν, ἀνέφερον ὁ Τάσσος ἐαυτὸν, ἔθλιψε τὴν χεῖρα τοῦ Ρούβενς καὶ

τὸν παρεκάλεσε νὰ ζητήσῃ τὸν ἡγούμενον τοῦ Ἁγίου Οὐουρρίου ἵνα φέρῃ τὴν ἱερὰν μετάληψιν εἰς τὸν θνήσκοντα χριστιανόν. Καὶ ὅτε ὁ ἡγούμενος ἐξήρχετο τῆς ἐκκλησίας μετὰ τῶν καλογῆρων, ἀπερχόμενος εἰς τὸν θνήσκοντα ἐν πομπῇ καὶ ἐπισημότητι, ἤκουσεν αἴφνης πλησιάζουσαν μουσικὴν καὶ χροποαίας ἐπευφημίσεις λαοῦ· ἦτο ἡ συνοδεία τοῦ θριάμβου ἣτις ἤρχετο νὰ ὀδηγήσῃ τὸν Τάσσον ἐν πομπῇ εἰς τὸ Καπιτώλιον. Ὁ δὲ γηραιὸς ἡγούμενος, κρατῶν εἰς χεῖρας τὸ ἱερὸν δισκοπότηρον, προβάς ἔνευσεν εἰς τὸ πλῆθος νὰ γονατίσῃ.

— Προσευχηθῆτε! τοῖς εἶπεν ἐπιτακτικῶς, προσευχηθῆτε! χριστιανὸς ἀποθνήσκει.

Καὶ ὅλον τὸ πλῆθος ἐγονάτισεν εὐσεβῶς, εἰς δὲ τῶν καλογῆρων ἀπήγγειλε τὰς ὑπὲρ τῶν θνήσκόντων προσευχάς, ἐπαναλαμβανομένας ὑπὸ τοῦ πλῆθους.

Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Ρούβενς, ἀδυνατῶν νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυά του, κατέβηκε ἀπὸ τὸ μοναστήριον ἀκολουθούμενος ὑπὸ δύο καλογῆρων, οἵτινες ἔφερον τὸ λείψανον περιεκαλυμμένον ἐν πορφύρᾳ σκέπῃ, τῇ σκέπῃ τοῦ θανάτου. Διέβησαν μέσῳ τοῦ ἐκθάμβου πλήθους, ἔφθασαν εἰς τὴν ἀμαξάν τοῦ θριάμβου καὶ ἀναθάντες ἀπέθηκαν τὸν ἀποστάταν ἐπὶ τοῦ ἐκεῖ ἐτοιμασθέντος χρυσοῦ καὶ ἐλεφαντίνου θρόνου. Ἀπεκάλυψε τότε τὸ λείψανον ὁ Ρούβενς καὶ ἐπεφάνη ὁ νεκρὸς τοῦ Τορκιάτου Τάσσου, περιβεβλημένος τὴν ῥωμαϊκὴν χλαμύδα.

Λαβὼν δὲ ὁ νεανίας ζωγράφος τὸν στέφανον τῆς δάφνης, τὸν πλεχθέντα ἤδη διὰ τὸ μέτωπον τοῦ ποιητοῦ, ἔστειψε κεφαλὴν... παγωμένην, ἀκίνητον, ἀποθανοῦσαν!

Καὶ ἔπειτα καταβὰς ἐγονάτισε μέσῳ τοῦ πλήθους, ἐτι γονυκλιτοῦντος, καὶ τότε πάλιν ἀπηγγέθη ἡ εὐχὴ ἢ νεκρώσιμος· μετὰ δὲ ταῦτα, ἡ συνοδεία ἐπορεύετο πρὸς τὸ Καπιτώλιον.

Μόνος ὁ Ρούβενς δὲν συνώδευσε τὴν νεκροφόρον· εἰσελθὼν εἰς τὴν σκοτεινότεραν γωνίαν τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Πέτρου, ἐγονάτισε πρὸ τῆς εἰκόνης τῆς Θεοτόκου καὶ προσπυχήθη μετὰ κατανύξεως κρατῶν τὴν ἀργυρᾶν Παναγίαν, ἣν ἔλαβεν ἀπὸ τὰς παγωμένας χεῖρας τοῦ Τάσσου, ὅστις ἠσπάσθη αὐτὴν ὅτε παρέδωκεν τὸ πνεῦμα εἰς τὸν Κύριον.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ.

ΜΑΓΔΟΝΑΛΛΟΣ.

Ὁ Στρατάρχης Μαγδονάλλος, γεννηθεὶς εἰς Σαγκέρην τῷ 1765, γόνος οἰκογενείας σκωτικῆς· ἀκολουθήσας εἰς Γαλλίαν τοὺς Στουαρτίδας, ἀπέθανε κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1840, εἰς τῶν λαμπροτέ-

ΜΑΓΔΟΝΑΛΔΟΣ.

ρων στρατηγῶν τῆς γαλλικῆς δημοκρατίας καὶ αὐτοκρατορίας γενόμενος.

Εἰσελθὼν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Γαλλίας βαθμὸν φέρων ὑπολοχαγοῦ, ὁ Μαγδονάλος ἐγένετο λοχαγὸς μετὰ τὴν μάχην τῆς Ίεμμάπης, μετ' ὀλίγον δὲ ὑποστράτηγος ὀνομασθεὶς καὶ διοικητὴς τῆς προσβοφυλακῆς τοῦ στρατοῦ τῆς ἄρκτου, ἐπὶ Richégu παρηκολούθησεν, ἀπὸ τῶν Βαλενικανῶν μέχρι πέραν τοῦ Ἑμς, τοὺς Ἄγγλους στρατηγουμένους ὑπὸ τοῦ δουκὸς τῆς Ἰόρκης, διέβη τὸν Βαχάλ ἐπὶ τοῦ πάγου καὶ αἰχμαλώτων ἔλαβε τὸν Ὀλλανδικὸν στόλον. Τὸ δὲ ἔργον τοῦτο, τὸ μοναδικὸν ἐν τῇ ἱστορίᾳ, προεκάλεσε τὸν εἰς ἀντιστρατήγου βαθμὸν προβιβασμὸν αὐτοῦ.

Ἰπηρετήσας ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἐν Ἰταλίᾳ, ὁ στρατηγὸς Μαγδονάλδος ὀνομάσθη διοικητὴς τῆς Ῥώμης καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπικρατείας, πλησιάζοντας δὲ τοῦ περιωνύμου Μάκκου, ἐκένωσεν ἀμέσως τὴν Ῥώμην καὶ ἦλθεν εἰς προὔπαντησιν τοῦ ἐχθροῦ. Καὶ ὁ στρατηγὸς τῶν πολεμίων, ὀκτακισμυρίων ἀνδρῶν ἠγούμενος κατεπολεμήθη καὶ ἐτράπη εἰς φυγὴν ἄτακτον ὑπὸ 25,000 Γάλλων ἠνωμένων ὑπὸ τὸν Σιαμπιονέτ ἐξ ὧν τὸ κυριώτερον σῶμα διώκει ὁ Μαγδονάλδος. Γενόμενος δὲ μετ' ὀλίγον ἀρχιστράτηγος, ὁ Μαγδονάλδος μετ' ἐπιτυχίας ἐξηκολούθησε τὸν πόλεμον, ὅτε, ἕνεκα τῶν ἐν τῇ Ἄνω Ἰταλίᾳ νικῶν τοῦ Σουβαρόφ, ἠναγκάσθη νὰ ἐκκενώσῃ τὰς νεαπολιτικὰς ἐπαρχίας. Διῆλθε τὴν Τοσκάνην ἐνῷ ἐνομιζέτο πολιορκημένος, καὶ ἐπιπεσὼν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ κατηράνισεν αὐτὸν, διεφιλονείκησεν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας πρὸς τὸν Σουβαρόφ τὴν νίκην τῆς Τρεβίας καὶ κατῴρθωσε νὰ συγκοινωνήσῃ μετὰ τοῦ Μορώ.

Ὁ τόσοσιν δὲ κατὰ τὴν στρατείαν τῆς Ἰταλίας δοξασθεὶς Μαγδονάλδος, ὑπηρετήσεν ἀκολουθῶς ἐν

τῷ ἐσωτερικῷ καὶ ἀπὸ τῆς ἐπαναστάσεως τῆς 18 Ὀμιχλώδους ἦν διοικητὴς τῶν Βερσαλλιῶν.

Μετὰ δὲ τὴν μάχην τοῦ Μαρέγγου καὶ ἑτέραν τινὰ στρατείαν εἰς Γριζόνας, ὅπου ἀπὸ θέσεως εἰς θέσιν ἐδίωξε τοὺς Αὐστριακοὺς ἐπὶ γραμμῆς ὁρέων ἐξήκοντα λευγῶν, (τῷ 1801) ἐστάλη εἰς Δαυιμαρκίαν πρέσβυς πληρεξούσιος καὶ διέμεινεν αὐτόθι μέχρι τοῦ 1803. Δυσαρεστηθεὶς δὲ διὰ τὴν δυστυχίαν τοῦ Μορώ, οὐ ἀνεδέχθη μετὰ ζήλου τὴν ὑπεράσπισιν, παρητήθη τῆς ὑπηρεσίας καὶ μόνον τῷ 1809 ἀνέλαβεν αὐτήν. Ἀρχηγὸς δὲ διορισθεὶς σώματός τινος ἐν Ἰταλίᾳ ἔνθα ὁ πρίγγιψ Εὐγένιος ὑπέστη τινὰς ἀποτυχίας, διέβη τὸν Ἰζουτσον, ἐδίωξε τοὺς Αὐστριακοὺς ἀπὸ τῆς θέσεως Γορίτζ, συνέβαλε τὰ μέγιστα εἰς τὴν νίκην τῆς Ῥαάβ καὶ ἠνώθη μετὰ τοῦ Ναπολέοντος. Τρέψας δὲ εἰς Βαγράμ τὸ κέντρον τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοῦ ὑπὸ διακοσίων τηλεβόλων προστατευόμενον, στρατάρχη μὲν ἀμέσως ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης ἀνηγορεύθη, δοῦξ δὲ τοῦ Ταρέντου εἰς Παρισίους ἐπανελθὼν (τῷ 1810).

Ὁ ἤδη δοῦξ Ταρέντου, σταλεὶς εἰς Καταλονίαν κατέβαλε τὴν θέσιν τῶν Φιγουιερῶν, ἐν δὲ τῇ στρατείᾳ τῆς Ῥωσσίας, τῷ 1812, διοικητὴς ὢν τοῦ δεκάτου σώματος ὑπέστη γενναίως τὰς προσβολὰς τῶν Ῥώσσιων καὶ ἀπεχώρησε μετὰς τῆς λοιπῆς στρατιᾶς.

Κατὰ δὲ τὴν στρατείαν τοῦ 1814 ὁ Μαγδονάλδος ἐφάνη ἄξιος τῆς μεγάλης αὐτοῦ πολεμικῆς φήμης, ἀκολουθήσας δὲ τὸ κίνημα τοῦ αυτοκράτορος εὐρίσκετο μετ' αὐτοῦ εἰς Φοντεναιβλώ. Μετὰ δὲ τοῦ Ναπολέοντος τὴν παραίτησιν συνηνώθη μετὰ τῆς νέας τάξεως τῶν πραγμάτων, καὶ ἐδέχθη τὴν θέσιν τοῦ ὁμοτίμου.

Ὁ δοῦξ τῆς Ταρέντης ἀνεχώρησεν ἀπὸ Παρισίων μετὰ Λουδοβίκου τοῦ ΙΗ. τὴν νύκτα τῆς 19 πρὸς τὴν 20 Μαρτίου τοῦ 1815, καὶ συνοδεύσας αὐτὸν μέχρι τοῦ Μενίνου ἐπέστρεψεν εἰς Παρισίους, ἠρνήθη τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ εἰς τὸν αὐτοκράτορα καὶ ἐτάχθη εἰς τὴν ἐθνικὴν φρουρὰν ὡς ἀπλοῦς ἐπίλεκτος στρατιώτης.

Μετὰ δὲ τὴν δευτέραν τῶν Βουρβόνων ἐπάνοδον ὁ δοῦξ τῆς Ταρέντης ὀνομάσθη μέγας σφραγιδοφύλαξ τῆς Λεγεώνας τῆς Τιμῆς καὶ τὸν τίτλον τοῦτον διετήρησε μέχρι τοῦ 1831.

Οἱ ἐν Ἀ. Ἐλένη ἀπαγγελοθέντες λόγοι τοῦ Ναπολέοντος μεγάλην ἔχουσι τὴν ἀξίαν καὶ μάλιστα ὅταν ἀναφέρονται εἰς ἄνθρωπον καθ' οὗ ὁ λέγων ἠδύνατο νὰ ἔχη παράπονά τινα· εἶπε δὲ ὁ ἐξόριστος αὐτοκράτωρ. — « Ὁ Μαγδονάλδος ἦν ἄνθρωπος νομιμώτατος. » Ἐκ τοῦ Γαλλ. * * *

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΡΕΓΑΛΔΗΣ.

Ὁ ποιητὴς Ῥεγάλδης, περικλεῆς τέκνον τῆς Νοβάρας, περιηγηθεὶς τὴν Ἀνατολὴν καὶ τὴν

Ἑλλάδα, ἔγραψε τὰς ἐντυπώσεις αὐτοῦ διὰ τῶν ζωηρῶν τῆς ποιήσεως χρωμάτων καὶ διὰ τῆς λεπτῆς ἐκείνης κρίσεως, ἣτις φωτίζει πάντοτε τοὺς ἐκλεκτοὺς τοῦ Ἀπόλλωνος. Τὸ δὲ σπουδαῖον τοῦτο σύγγραμμα, ἐκδίδει μετ' ὀλίγον εἰς τὸ Τορίνον, ἐπιστρέψας ἤδη ἀπὸ τὰς χρονίους καὶ μακρὰς περιπλανήσεις του.

Ἀπόσπασμα τοῦ ἔργου τούτου οὐσιώδεις, τὴν περιγραφὴν τοῦ Λιβάνου, ἐκοινοποίησεν ἡ ἐφημερίς τῆς μητροπόλεως τῶν Σάρδεων, τὸ **Parlamento**. Μεταφράζομεν εὐχάριστως καὶ ἡμεῖς ἐκ τούτου τὸν ὠραῖον παραλληλισμὸν τριῶν ἐνδοξῶν τῆς Ἀνατολῆς περιηγητῶν, τῶν Γάλλων Βολνέ, Σιατοβριάν καὶ Λαμαρτίνου.

— — — — —
**Ο ΒΟΛΝΗ, Ο ΣΙΑΤΟΒΡΙΑΝ ΚΑΙ
 Ο ΛΑΜΑΡΤΙΝΟΣ.**

Καὶ μετὰ τρίωρον κοιναστικὴν ὁδοιορίαν, ἐπθάσαμεν εἰς τὸ χωρίον Σιαούρ, ἐκείθεν δὲ εἰσῆλθομεν εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Α. Ἰωάννου, ἔνθα κατέκουν Ἕλληνες μοναχοί, τὴν δυτικὴν θρησκείαν προσβεβύοντες καὶ τοὺς κανόνας τοῦ Α. Βασίλειου ἀκολουθοῦντες. Ἐκεῖ ὑπῆρχε τυπογραφία Ἀραβικὴ καὶ βιβλιοδετεῖον, ὅπου ἠσχολοῦντο οἱ ἐρημίται ἐκείνοι ἐργαζόμενοι ἕκαστος ἐν τῷ κελίῳ αὐτοῦ, καὶ διαδίδοντες ἐκ τῆς μονῆς ταύτης εἰς τὰ χωρία τοῦ Λιβάνου τὰς χριστιανικὰς διδασκαλίας καὶ τὰ ἄλλα βιβλία τὰ προσφέροντα εἰς τοὺς πιστοὺς τὸν ἄρτον τοῦ Εὐαγγελίου.

Ὁ ἡγούμενος τότε εἰσῆγαγεν ἡμᾶς εἰς τὸ δωμάτιόν του, ὅπου παρεσκευάσθη λιτὸς δεῖπνος, ἱλαρυνθεὶς διὰ φιαλῶν οἴνου ἀξιολόγου. Καὶ ὁ μὲν γλυκὺς φίλος μου, ὁ ἄγγλος, ἀφειθείς ἐπὶ τῶν προσκεφαλαίων, ἐζήτησε *carrière*, ἐγὼ δὲ ἐξηλωμένος ἐπὶ τῆς ψάθης ἐκάπνιζον μετὰ τὴν εὐφροσύνην τοῦ δεῖπνου, μίαν μεγαλοπρεπῆ πίπιν. Καὶ οὕτω καπνίζοντες καὶ ῥοφῶντες καφέν, ἐκοινονοῦμεν διὰ τοῦ διερμηνέως τὰς ιδέας ἡμῶν, οἱ δὲ πατέρες τοῦ μοναστηρίου, περιεκάθητο ἐπιθυμοῦντες νὰ ἀκούσωσι τί νέα ἐφέρομεν ἀπὸ τοὺς τόπους μας. Μεταξὺ δὲ λόγων πολλῶν καὶ ποικίλων, ἐρῆθη τὸ ὄνομα τοῦ Βολνέ, πολλοὺς μῆνας διατρίψαντος ἐκεῖ πρὸς ἐκμάθησιν τῆς Ἀραβικῆς. Τοῦτο ἀκούσας, ἐφαντάσθη ὄλον τὸν πάγον τῆς Βολνεκῆς παιδείας, διότι εὐρισκόμην εἰς τὸ αὐτὸ δωμάτιον ὅπου ἐμελέτητε ἐπὶ ὀκτῶ μῆνας τὴν γλῶσσαν καὶ τὰ ἔθιμα τοῦ ὄρους ὁ Κωνσταντῖνος Φραγκίσκος **Chassebaef**, κληθεὶς μὲν ὑπὸ τοῦ πατρὸς **Boiginis**, ἀλλ' αὐτὸς ἐκλέξας ἄλλο ὄνομα, Βολνέ, δι' οὗ ἐκτήσατο τοσαύτην φήμην καὶ ὑπόληψιν. Ἐν τῷ καπνῷ τῆς πίπας καὶ τοῦ *carrière*, ἐν τῇ εὐθυμίᾳ τοῦ οἴνου καὶ τῶν ποτῶν τῆς Μόκας, οὕτως ἐπλανᾶτο ὁ νοῦς μου εἰς τὰς ἀναμνήσεις τῶν τριῶν τῆς Γαλλίας σοφῶν, αἵτινες ἔλαβον δόξαν περικλεῶν συγγραφέων, διηγηθέντες τὰς κατὰ τὴν Ἀνατολὴν περιηγήσεις των.

Ἐμάντευσεν ὁ ἀναγνώσκων με καὶ ἐπαναλαμβάνει μετ' ἐμοῦ τὴν ἀγαθὴν τριάδα — τὸν Βολνέ, τὸν Σιατοβριάν καὶ τὸν Λαμαρτίνου.

Ἀπὸ τῆς πρώτης μὲν αὐτοῦ ἡλικίας ὁ Βολνέ ἐπόθει νὰ ἰδῇ μακροῦς τόπους καὶ νὰ σπουδάσῃ τὰς κλίσεις τῶν διαφόρων λαῶν, ἐξησκήθη εἰς τὸν δρόμον, εἰς τὴν ἱππασίαν, εἰς τὰς ὑπαίθρους νυκτερινὰς ἐργασίας, εἰς πᾶν ὅτι ὠφέλιμον, εἰς πᾶσαν γυμναστικὴν δοκιμασίαν, δυναμένην νὰ τὸν συνεύθισῃ εἰς τοὺς κινδύνους εὐστροφῶν καὶ ἀτρόμητον. Μικρῶν δὲ πόρων κύριος, ἀλλὰ διὰ πολλὰς γενναιότητος ὀπλισθεὶς, ἀνεχώρησεν ἐκ Μασσαλίας εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἀπλοῦς μὲν ὡς φιλόσοφος, ἐγκρατῆς δὲ ὅσον ὁ Ἄραψ, ἐπεσκέφθη τὸ ἔδαφος τῶν Φαραῶνων καὶ τὴν πρώτην τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐστίαν. Διατρέξας δὲ τὴν Συρίαν, ἀπῆλθεν εἰς τὸ χωρίον Σιαούρ ὅπου διέτριψε μετὰ τῶν πατέρων τοῦ Α. Ἰωάννου, καὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν, γραμματικῆς στερούμενος καὶ λεξικῶν, ἐδίδαξεν αὐτὸς ἑαυτὸν καὶ τὴν γλῶσσαν τῆς Συρίας ἐκπαιδευθεὶς, ἐσπούδασε τὸν Δρούσον καὶ τὸν Μαρωνίτην καὶ τὰ ἄλλα γένη τῆς Ἀνατολῆς καὶ τοὺς διαφόρους ὀργανισμοὺς τῶν κυβερνήσεων, αἵτινες καταμαστίζουσι τὰς δυστυχεῖς ἐκείνας ἐπαρχίας. Ἀηδίασας αὐτὸς τὸν ψευδῆ ἐξευγενισμόν τῆς Εὐρώπης, ἐπορεύθη ἵνα ζήτησῇ εἰς τὴν σκηνὴν τῆς ἐρήμου, ἔνθα τὸν ὑπεδέχθη ἡ ἱερά φιλοξενία τοῦ Ἀραβῶς, ὅστις ἐμοίρασσε μετὰ τοῦ φράγκου, πιστὸν δεῖπνον τῆς ἐρήμου, τοὺς φοίνικας, τὸ ῥύζιον καὶ τὸ ὕδωρ. Δὲν ἐσκοτίσθη δὲ ἀπὸ ξένας κρίσεις, ἀλλ' ἀφ' ἑαυτοῦ ἐδίκασε τοὺς λαοὺς, ἀναζητήσας τὰς ποικίλας θρησκευτικὰς δοξασίας εἰς τὰ σπλάγγνα τῆς Ἀνατολῆς, εἰς τὰ ἀνεξάντλητα ταῦτα μεταλλεῖα τῶν συμβόλων, ἀφ' ὧν ἐξῆλθον αἱ πολυεεῖς θρησκείαι, καὶ διεσπάρησαν εἰς τῆς οἰκουμένης τὸ πρόσωπον. Ἐτάζων οὕτω τὸ μυστήριον τῆς γῆς, οὐδὲν ἄλλο ἐπόθει, οὐδὲν ἄλλο ἐζήτηε ἢ τὴν ἀλήθειαν, μόνη δὲ καὶ δύναμις καὶ λυχνία ἐχρησίμευσεν αὐτῷ ὁ ὀρθὸς λόγος, οὕτινας ἀνεδείχθη ἱεροφάντης ἀείποτε φιλαλήθης καὶ ἀκάματος.

Μετὰ δὲ τριετίαν σπουδῶν καὶ ὁδοιορίας, ἐπανελθὼν εἰς Γαλίαν, ἀνεκοίνωσεν εἰς τὴν Εὐρώπην τὰς σημειώσεις τῆς μακρᾶς περιηγήσεως καὶ τοὺς καρποὺς τῶν σοφῶν παρατηρήσεών του — **Τὰ Βρεῖλια**. Ἀπίσιστοι μὲν εἶναι κατ' ἀλήθειαν αἱ σελίδες τοῦ βιβλίου τούτου, ἀς ὁ Καίσαρ Καντοῦ λυρικὰς βλασφημίας ὠνόμασε, φρίσσαν δὲ ἐγὼ κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν **Βρεβλιῶν**, τίνα, ἐρωτῶ, τίνα μᾶς ἔφερεν ἀλήθειαν ἐκ τῆς Ἀνατολῆς ὁ συγγραφεὺς; Τὴν ἀμφιβολίαν, διότι — μεταχειρίζομαι τὰς λέξεις του — τὸ πνεῦμα τῆς ἀμφιβολίας, εἴτε τὴν θρησκείαν, εἴτε τὴν πολιτικὴν ἐπιψαῦον, ἐπιπλέει πάντοτε εἰς τὰς ιδέας τῆς ἐλευθερίας, καὶ εἰς τὰς θρησκευτικὰς πεποιθήσεις, ἀπ' ἐναντίας δὲ περισσεύει ὁ δισταγμὸς εἰς τὰς περὶ τυραννίδος καὶ ἀμαθείας ιδέας.

Ἀλλὰ δεύτερος ἐλθὼν ὁ Ἰποκόμης Σιατοβριάν, ἠγέρθη ὡς ἀρχάγγελος πυρὸς καὶ ἐπεχείρησε νὰ

κατεδαφίσθη τὸ ἔργον τοῦ Βολνέη. Ὡμίλει δὲ πρὸς λαοὺς κορεσθέντας τῶν Βολταιρειῶν σαρκασμῶν, ὠργισμένους κατὰ τοῦ ἀθεϊσμοῦ, καὶ ἀναδείξας ἑαυτὸν τοῦ Εὐαγγελίου ἀπόστολον, ἐπτερώθη ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμὸν τῆς ἐμπνεύσεως, ἀπὸ τὴν ἀξίολογον χάριν τῶν δογμάτων του, καὶ ἠθέλησε νὰ ἐγκαθιδρύσῃ εἰς τὸν θρόνον των τὰς ἀρχὰς τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Καὶ ἀφείς ἐπὶ χρόνον τινὰ τὴν πατρίδα αὐτοῦ κηλιδουμένην ἐν τῇ ἰλιῦ τῆς πλάνης καὶ σπαραχθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἀπάτης, ἐπορεύθη εἰς μακρὰ κλίματα ἵνα ἀντλήσῃ τὸ πῦρ τῶν χριστιανικῶν δογμάτων εἰς τὰς ὑπῤωσίας τοῦ Κρανίου-τόπου, εἰς τοῦ θεανθρώπου τὸν τάφον.

Διὰ πολλοὺς λοιπὸν λόγους παρομοιάζω τὸν συγγραφέα τῶν Μαρτύρων εἰς ἓνα ἅγιον, ὃν εὗρισκω εἰς τὰ χρονικά τοῦ 4 αἰῶνος, τὸν ἅγιον Ἰερώνυμον λέγω, τὸν μεγαλόψυχον Ἰλλυριδὸν, ὅστις λιπὼν τὴν Ῥώμην ἐκπνεύουσαν εἰς ἡμέρας διαφθορᾶς καὶ κακοθείας, διέβη τὰς ἐρήμους τῆς Ἀνατολῆς καὶ τὰ ἐρείπια τῶν ἀρχαίων τοῦ Ἰσραὴλ πόλεων, καὶ ἐπορεύθη ἵνα κλεισθῇ εἰς ἀσκητικὸν κελλίον παρὰ τῇ φάτνῃ τῆς Βηθλεὲμ. Ἐκεῖ μελετήσας τὰ ἔπη τῶν Ἰερῶν Γραφῶν, ἀνέδειξε διὰ τῆς ἐμψυχώσεως τοῦ χριστιανισμοῦ τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα κραταιὰν καὶ περιδόξον. Οὕτω καὶ ὁ Σιατωβριὰν διὰ τῆς ἀσκητικῆς αὐτοῦ ταπεινότητος καὶ διὰ τῶν δογμάτων ἑνὸς πατρὸς τῆς ἐκκλησίας καὶ φιλῶν πᾶν ἅγιον λείψανον, ἐπεσκέφθη τὴν σεβασμίαν γῆν τῆς Παλαιστίνης καὶ περιέγραψεν εἰς ἡμᾶς διὰ Γαλλικῆς εὐγλωττίας τὸν Ἅγιον Τάφον καὶ μάλιστα τὰ Ἰεροσόλυμα, καθὼς ὁ πρὸ αὐτοῦ Α. Ἰερώνυμος ἤθελε τὰ γράψῃ διὰ τῆς Ἰλλυρικῆς γλώσσης του.

Ὁ δὲ Ἀφόνος Λαμαρτίνος θερμὸς ἔτι ἐκ τῶν Ποιτικῶν Μελετῶν του, ἔγραψε τὴν Ἀνατολὴν κατὰ τὰς περιηγήσεις του, οὐχὶ πιστὸς ὅσον ὁ Σιατωβριὰν, οὐχὶ διαστάζων ὡς ὁ Βολνέης, ἀλλὰ τὴν μέσσην βαδίζων ὁδὸν, ἀσπάζεται μὲν τὸν λόγον τοῦ χριστιανισμοῦ μετ' εὐλαθείας, σέβεται δὲ τὴν γραφὴν τοῦ Κορανίου, καὶ οὕτω φαίνεται θέλων νὰ ἀδελφώσῃ τοὺς Θεολόγους τοῦ Βατικάνου καὶ τοὺς Οὐλεμάδας τῆς Μέκας, καὶ ἀνεξίθρησκος ἐν ταῖς διαφοραῖς τῶν δογμάτων ἀναπαύεται ἐν τῇ ὑψηλῇ ἰδέᾳ τοῦ Θεοῦ. Ἀμφιβάλλει μὲν κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν συμβόλων, ἀλλ' ἡ ἀμφιβολία αὐτοῦ δὲν φέρει εἰς ἀγανάκτησιν τὸν πιστεύοντα, διότι, μυρονομένη ἐκάστοτε ὑπὸ τοῦ θυμιάματος τῶν θυσιαστηρίων, παρουσιάζεται ἐστεμμένη ὑπὸ τῶν ῥόδων τῆς Ἰερικῶν, ἢ ὑπὸ ἄλλων ἀνθέων συλλεχθέντων εἰς τὸν Κρανίου-τόπον.

Οὕτως ἐζήτησα νὰ ζωγραφίσω τοὺς τρεῖς τῆς Γαλλίας συγγραφεῖς, οἵτινες ἐδόξασαν πλείοτερον τὸ ὄνομά των, περιγράφαντες τοὺς τόπους καὶ τοὺς λαοὺς τῆς Ἀνατολῆς. Σκεπτικὸς μὲν ὁ πρῶτος, πιστεύων δὲ ὁ δεύτερος, καὶ ὁ τρίτος μέτοχος, ὅτε μὲν τῆς μίας, ὅτε δὲ τῆς ἄλλης δοξασίας.

Ὅστις δὲ ἐπιθυμεῖ νὰ ἰδῇ τὴν Ἀνατολὴν μετὰ θαυμασίων χρωμάτων περιγραφομένην, τὴν τε ζω-

τεινότητα τῶν οὐρανῶν καὶ τῆς θαλάσσης καὶ τὴν ἔω αὐτῆς καὶ τὸν ἑσπερον καὶ τὰς ὑπερφυεῖς ἐκείνας ἐκστάσεις, ἃς ἐγείρουσιν εἰς τὴν ποίησιν τῆς ψυχῆς αἱ σικκί τῶν κέδρων καὶ τῶν φοινίκων, ἃς ἀναγνώσῃ τὰς σελίδας τοῦ Λαμαρτίνου καὶ πάντες οἱ πόθοι του ἐκπληροῦνται. Ἀλλ' ὅστις ἐπιζητεῖ τὴν Παλαιστίνην ἐν τῇ Ἀνατολῇ καὶ θέλει νὰ φλέγεται δι' αὐτῆς ἐν τῇ ἐξίᾳ τοῦ χριστιανισμοῦ, ἃς προσφύγῃ εἰς πᾶν ὅτι ἔγραψεν ὁ Σιατωβριὰν, ὁ δὲ ἐπιθυμῶν νὰ γνωρίσῃ τὸ κλίμα, τὰ ἔθιμα, τὰς διαφόρους λατρείας, καὶ νὰ ἐτάσῃ τὴν φύσιν των λαῶν τῆς Ἀνατολῆς, ἃς μελετήσῃ τὸν Βολνέη, διότι οὗτος εἶναι ἀποκλειστικῶς ὁ πλεόν ἐμβριθὴς καὶ ὁ ἀκριβέστερος πάντων τῶν ἄλλων ὅσοι μέχρι τοῦδε μετέδωκαν εἰς ἡμᾶς τὰς ἐντυπώσεις τῶν περιηγήσεών των.

Γ. Χ. Ζ.

Ο ΠΑΠΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΙΕΡΟΚΡΙΣΙΑ.

Ἐκ τῆς μεταξὺ Ἑλληνισμοῦ καὶ Ῥωμαϊσμοῦ πάλης κατὰ τὴν Ἑσπερίαν Εὐρώπην, ἐκ τῆς διαμάχης τοῦ πρώτου, ἀντιπροσωπεύοντος τὴν ἰσότητα καὶ τὴν ἐλευθερίαν, πρὸς τὸν δεύτερον ὑποστηρίζοντα τὸν ἀπολυτισμὸν καὶ τὴν αὐθαιρέσιαν, τρίτον στοιχείον ἀνεφύη, ὁ παπισμὸς, καὶ ἐπὶ τοῦ Καπιτωλίου ὕψωσε τὴν σημαίαν αὐτοῦ. Παριδῶν τοῦ Χριστοῦ τὸ θεῖον ἐκεῖνο καὶ μέγα ἔπος, ἡ βασιλεία ἣ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, ὁ παπισμὸς, καπηλευθεῖς τὴν ἐντολήν, ἣν ὡς ἐκκλησία παρὰ Θεοῦ ἔλαβεν, ἀντὶ διὰ τῆς ἠθικῆς αὐτοῦ ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἐπιβρόχης εἰλικρινῆς νὰ καταστήσῃ ἑαυτὸν καὶ ἱερὸν ἄσυλον τῶν ὑπὸ τῶν πολιτικῶν τυράννων καταδυναστευμένων λαῶν, ἀντὶ νὰ ἀναμορφώσῃ τὴν διεφθαρμένην τότε κοινωνίαν διὰ τῆς ἠθικῆς τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν πολιτείαν εἰς τὴν ἰσότητα καὶ τὴν ἐλευθερίαν τὴν ἀτομικὴν, ἣν ἐδογματίσε μὲν ὁ Ἑλληνισμὸς, καθιέρωσε δὲ ὁ Χριστὸς διὰ τοῦ θείου αὐτοῦ θανάτου, ἀπ' ἐναντίας, ἐπιλήσμων τοῦ καθήκοντός του, κῆτομόλησε πρὸς τὴν αὐθαιρέστον πολιτείαν, καὶ συνεργὸς μὲν καὶ ὄργανον αὐτῆς ἐγένετο κατ' ἀρχὰς, ἀκολούθως δὲ, καὶ ταύτης ἀποσκιρτήτας ἀνεξάρτητον καὶ ἀπόλυτον δεσπότην ἀνεκέρηξεν ἑαυτὸν, τυραννικὸν δεσπότην καὶ τοῦ σώματος καὶ τῆς συνειδήσεως καὶ τῆς ψυχῆς! Θεράπων τοῦ Εὐαγγελίου, κακὴν ἐποίησατο χρῆσιν τοῦ ταλάντου ὃ παρὰ τοῦ κυρίου τῶν ὄλων ἔλαβε, καὶ τὴν βάρβον τὴν ποιμαντικὴν εἰς σιδηρᾶν μετέβαλε βάρβον, δι' ἣς ἐν ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ, ἐπάταξε δι' ἰδιοτελείαν καὶ βασιλείαν καὶ λαῶν κεφαλὰς. Ἐν ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ, ἄλλοτε μὲν ἐσφενδόνισε τοῦ ἀναθέματος τὸν κεραυτὸν κατ' ἀνθρώπων ἀθῶων, ἄλλοτε δὲ, εἰς ἀνόσιον ἐμπορίαν μετέβαλε τὸ ἔλεος καὶ τὴν ἐπιείκειαν τοῦ Θεοῦ.